

Ontvoerde jezuïet weer vrij

De Indiase jezuïet Alexis Prem Kumar is vrijgelaten. Dat meldt de Jesuit Refugee Service (JRS). Pater Kumar werd op 2 juni 2014 ontvoerd in Afghanistan, waar hij werkzaam was voor de JRS. Die laat in een maandag gepubliceerde verklaring weten dat Kumar "veilig en wel" thuis is. De JRS schrijft de Indiase regering "immens dankbaar" te zijn voor de rol die zij speelde in de vrijlating van de 47-jarige jezuïet. Ook is de organisatie "dankbaar voor de troost die wij hebben ontvangen uit de gebedsvolle steun van ontelbare vrienden, onder wie de schoolkinderen van de school waar hij werd ontvoerd". Kumar werd gekidnapt toen hij in West-Afghanistan een school voor teruggekeerde vluchtelingen bezocht die door de JRS wordt gesteund. Hij stond op het punt terug te gaan naar de stad Herat toen gewapende mannen hem dwongen in een voertuig te stappen. In verband met de ontvoering zijn later drie leden van de taliban als verdachten opgepakt door de Afghaanse politie. (KN/Radio Vaticaan)

COMECE haalt uit

De Commissie van bisschoppen van de Europese Unie, de COMECE, heeft de opkomst van nationalistische partijen in Europa veroordeeld. Dat meldt de *Catholic Herald*. De COMECE keurt een "nationalisme van uitsluiting" af en vergelijkt de groeiende invloed van nationalistische partijen met de situatie in Europa van voor de Eerste en Tweede Wereldoorlog. "De christelijke visie op universele gerechtigheid en vrede laat geen enkele vorm van chauvinisme toe – het vraagt om solidariteit en respect voor iedereen", aldus de COMECE in een verklaring. De commissie, waar ook de Utrechtse hulpbisschop Hoogenboom deel van uitmaakt, stelt dat nationalistische partijen voorstander zijn van "eenzijdige nationale maatregelen, die zo nodig ten koste gaan van andere volkeren". (KN)

Onthoofde kopten martelaar

De koptisch-orthodoxe Kerk erkent het martelaarschap van de 21 Kopten die door de terreurgroep Islamitische Staat in Libië zijn vermoord. Dat heeft paus Tawadros II, het hoofd van de Koptisch-orthodoxe Kerk bekendgemaakt, meldt Radio Vaticaan. De 21 vermoorde koptische christenen zullen jaarlijks op 15 februari als martelaar worden herdacht op de koptisch-orthodoxe kerkelijke kalender. De plaatsing van de martelaren op de koptisch-orthodoxe liturgische kalender is te vergelijken met de heiligverklaring van martelaren binnen de katholieke Kerk. Terroristen van de Islamitische Staat gaven vorige week een gruwelijke video vrij waarop de onthoofding van de 21 kopten is te zien. De beelden tonen hoe sommigen van hen vlak voor hun onthoofding "Heer Jezus Christus" zeggen. Een broer van twee van de martelaren heeft vorige week de terroristen van IS zelfs bedankt voor het tonen van de beelden waarop de kopten hun geloof belijden, omdat het volgens hem het geloof van veel christenen heeft versterkt. (KN/Radio Vaticaan)

Weer vaccincontroversie Kenia

Dertig procent van de vorig jaar in een campagne gebruikte tetanusvaccins in Kenia bevat een sterilisatiemiddel. Dat stellen de Keniaanse bisschoppen in een rapport dat vorige week verscheen. Het vaccin, dat wordt gefinancierd door de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) en UNICEF, werd in 2014 toegediend aan Keniaanse vrouwen in de vruchtbare leeftijd. De bisschoppen sloegen vorig jaar alarm over het vaccinatieprogramma omdat ze informatie hadden gekregen vanuit onder meer Mexico, Nicaragua en de Filipijnen over misstanden met het vaccin. In het rapport stellen de bisschoppen dat ze het Keniaanse Ministerie voor Volksgezondheid gevraagd hebben om onderzoek en het nemen van monsters te faciliteren. Volgens de bisschoppen heeft het Ministerie hun verzoek geweigerd, waarop ze zelf een onderzoekscommissie hebben ingesteld. Die trof in drie van negen gebruikte vaccins het zwangerschapshormoon HCG aan, dat in combinatie met het vaccin een anticonceptieve of steriliserende werking zou hebben. (KN/CC)

Een 'woonkerk' in Hilversum. Wacht een soortgelijk lot het overgrote deel van de kerken in het aartsbisdom Utrecht?

Foto: KN - Jan Peeters

Sluiten of gesloten worden

Met een handtekeningenactie proberen boze katholieken paus Franciscus ertoe te bewegen kardinaal Wim Eijk tot de orde te roepen. Die zou op een kleine maar fijne Kerk mikken met zijn rigoureuze sluitingsbeleid.

Volgens Ad de Groot, woordvoerder van het Bezield Verband Utrecht, is de kardinaal "de enige die de echte cijfers kent", zei hij onlangs in een telefoongesprek met *Katholiek Nieuwsblad*. Aanleiding was de commotie die is ontstaan rond de uiterst sombere toekomstvisie die de aartsbisschop van Utrecht eind november vorig jaar publiceerde. Daarin zegt hij te verwachten dat de krimp zich tegen 2028 wel eens zodanig kan hebben doorgezet dat het aartsbisdom nog maar twintig kerkgebouwen over heeft.

De Groot meent te weten hoe Eijk aan dat aantal komt. Hij gaat zo ver te beweren dat de kardinaal verdisconteert dat slechts 10% van de kerkgangers bereid is naar elders te gaan als de eigen kerk gesloten wordt. Dan kom je uiteindelijk op het aantal kerkgebouwen dat je nodig hebt, luidt de redenatie. Kerksluiting als methode van kerkzuivering, je moet maar durven.

Overigens is het de *verwachting* van de kardinaal en geen *beleidsstreven*. Dat wordt uitgespeeld tegen het *beleid* van de bisschoppen De Korte (Groningen-Leeuwarden) en Wiertz

(Roermond). De Korte zet in op het behoud van lokale gemeenschappen en Wiertz op het behoud van kerkgebouwen in de dorpen. De reden dat De Korte daarvoor kiest, is de diasporasituatie waarin zijn gelovigen zich toch al van oudsher bevinden. Hef een gemeenschap op en zij verdampt volledig. Dat heeft onder meer te maken met de vergrijzing en daarmee gepaard gaande verminderde mobiliteit die in beide bisdommen sterker is dan in de rest van Nederland. Het noordelijke bisdom zag de kerkgang teruglopen van 17,2% in 1992 naar 7,8% in 2013. Destijds lag het landelijk gemiddelde op 13,1% tegenover 5,4% in 2013. In het bisdom Roermond is het verval – van 15% naar 7% – minder sterk, maar is de kerkdichtheid vele malen groter. De ervaring in het eveneens overwegend katholieke bisdom Den Bosch is echter dat de bereidheid om 'vijf minuten verder te gaan' zeer gering is. Wiertz kijkt dus wel uit.

Waar De Korte geen andere mogelijkheid heeft gemeenschappen zolang mogelijk en desnoods zonder kerkgebouw in stand te houden, heeft Wiertz het geluk dat de participatie van katholieken bij Kerkbalans percentueel weliswaar lager is dan in het noorden, maar sinds 2009 nauwelijks is gedaald. Maar geen van beiden ontkomen aan kerksluitingen. Kardinaal Eijk heeft daarentegen te maken met een snellere daling van het percentage kerkgangers (van 9,9% naar 5,4%) en van de participatie in Kerkbalans. In 2012, zo liet het aartsbisdom onlangs weten, waren de cijfers al bereikt die door het

KASKI pas voor 2020 waren voorzien. Tegen die achtergrond moeten de sombere verwachtingen worden gelezen. Maar, zo gaf een woordvoerder onlangs toe, het geringe aantal resterende kerkgebouwen is misschien al te laag ingeschat. Maar iedereen begrijpt dat je met gemiddeld honderd kerkgangers per viering die overwegend de 65 gepasseerd zijn een kerk niet lang meer overeind zult kunnen houden.

De suggestie dat de drie genoemde bisschoppen beleidsmatig tegenover elkaar staan is onzinnig. Laat staan dat er daarmee sprake zou zijn van een 'schisma', zoals *De Telegraaf* schreef. Van een schisma is sprake als een groep gelovigen zich aan het gezag van paus of bisschoppen onttrekt en op eigen houtje verder gaat. Dat is weliswaar feitelijk waar Bezield Verband mee dreigt, maar wat de facto al jaren aan de gang is doordat in menig parochie niet geloofd wordt wat de Kerk gelooft en niet gevierd wordt wat de Kerk viert. Het Bezield Verband heeft zichzelf geschaard achter de door Rome als onverenigbaar met de leer afgewezen dominicaanse brochure *Kerk en Ambt* uit 2007.

Het verzet tegen Eijk gaat uiterlijk wel om kerkgebouwen, maar feitelijk om een oudere ideologische strijd tegen de 'priesterkerk' met de Eucharistie als bron en hoogtepunt van het kerkelijk leven. Een buitenstaander zou zeggen: ze knokken voor hun eigen knusse kerkje. En dan gaat het niet om de stenen. (JP)